

**Dastuurka KMG dowlad-goboleedka
Hirshabeelle ee Ergadu Ansixisay
5ta Oktoobar 2016**

Tusmada Dastuurka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle

HORDHAC.....	5
CUTUBKA KOWAAD: MABAADI'DA GUUD.....	5
Qodobka 1-aad: Mabaadi'da guud ee aasaasiga ah	5
Qodobka 2-aad: Dhulka dowlad-goboleedka Hirshabeelle	5
Qodobka 3-aad: Astaanta, calanka iyo heesta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.....	6
Qodobka 4-aad: Magaala madaxda, xarunta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.....	6
Qodobka 5-aad: Mabaadi'da aasaasiga ah	7
Qodobka 6-aad: Sarreynta sharciga.....	7
CUTUBKA LABAAD: XUQUUQAHA IYO XORIYAADKA AASAASIGA AH	7
Qodobka 7-aad: Dhaqangelinta qaanuunka caalamiga ah	7
Qodobka 8-aad: Xaqa Nolosha.	8
Qodobka 9-aad: Xaqa Xoriyadda iyo Nabad-galinta	8
Qodobka 10-aad: Xaqa Hoyga.....	8
Qodobka 11-aad: Xaqa Sinnaanta iyo Cadaaladda	9
Qodobka 12-aad: Xaqa Wax-barashada	9
Qodobka 13-aad: Xaqa Shaqada	9
Qodobka 14-aad: Xaqa Caafimaadka.....	9
Qodobka 15-aad: Xaqa Daryeelka Qoyska, Haweenka iyo Caruurta.....	10
Qodobka 16-aad: Xuquuqda Naafada.....	10
Qodobka 17-aad: Masuuliyadda Ciqaabta.....	10
Qodobka 18-aad: Xaqa Eedeysanaha, dacwada iyo isdifaaca	10
Qodobka 19-aad: Xaqa Dhaq dhaqaaqa iyo Safarada	11
Qodobka 20-aad: Xaqa Cabiraadda fikirka, Hadalka iyo Hal-abuurka.	11
Qodobka 21-aad: Xuquuqda Warbaahinta	11
Qodobka 22-aad: Xaqa Hantida Gaarka ah.....	12
Qodobka 23-aad: Xaqa Deegaanka (Bii'ada).....	12
Qodobka 24aad: Xoriyadda Sameynta Urur Bulsho iyo ka Qeybgal Banaabax	12

Dastuurka KMG dowlad-goboleedka Hirshabeelle ee Ergadu ansixisay 5ta Oktoobar 2016

Qodobka 25-aad: Xaqa ka qeybgalka Siyaasadda iyo Doorashada.....	12
Qodobka 26-aad: Xadidaadda Xuquuqda	13
Qodobka 27-aad: Waajibaadka Muwaadinka.....	13
CUTUBKA SADDAXAAD: QAAB DHISMEEDKA DOWLAD GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE	13
Qodobka 28-aad: Fidinta Awoodda maamul ee Dowlad-goboleedka Hirshabeelle.....	13
Qodobka 29-aad: Golaha Sharci-dejinta	14
Qodobka 30-aad: Shuruudaha ka mid noqoshada golaha sharci-dejinta.....	14
Qodobka 31-aad: Luminta Xildhibaanimada Golaha Sharci-dejinta	14
Qodobka 32-aad: Buuxinta xubnaha baneeya kuraasta golaha sharci-dejinta	15
Qodobka 33-aad: Mudada Golaha Sharci-dejinta.....	15
Qodobka 34-aad: Awoodaha golaha sharci-dejinta.....	15
Qodobka 35-aad: Gudiyada golaha sharci-dejinta.....	16
Qodobka 36-aad: Guddiga joogtada ee golaha sharci-dejinta	16
Qodobka 37-aad: Kal fadhiyada golaha sharci-dejinta	16
Qodobka 38-aad: Xasaanadda xildhibaanaka golaha sharci-dejinta	17
Qodobka 39-aad: Dhaarta.....	17
Qodobka 40-aad: Kala dirista golaha sharci-dejinta	17
Qodobka 41-aad: Gudoomiyaha iyo ku xigeenadda golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle	17
Qodobka 42-aad: Faafinta iyo Xafidaadda Sharciyada	18
Qodobka 43-aad: Dhaqangelidda Sharciyada.....	18
Qodobka 44-aad: Durid Sharci	18
Qodobka 45-aad: Qaab dhismeedka golaha fulinta	19
Qodobka 46-aad: Madaxweynaha iyo madaxweyne ku-xigeenka dowlad-goboleedka Hirshabeelle ...	19
Qodobka 47-aad: Shuruudaha musharaxa madaxweynaha iyo madaxweyne ku-xigeenka	19
Qodobka 48-aad: Doorashada Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo ku-xigeenkiisa..	19
Qodobka 49-aad: La wareegidda xilka madaxweyne	21
Qodobka 50-aad: Mudada xilka madaxweynaha.....	21

Dastuurka KMG dowlad-goboleedka Hirshabeelle ee Ergadu ansixisay 5ta Oktoobar 2016

Qodobka 51-aad: Awoodaha iyo waajibaadka madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle.....	21
Qodobka 52-aad: Luminta xilka madaxweynaha.....	22
Qodobka 53-aad: Xil kaqaadista madaxweynaha.....	22
Qodobka 54-aad: Siihaynta xilka madaxtooyada.....	22
Qodobka 55-aad: Xilka madaxweyne ku-xigeenka.....	22
Qodobka 56-aad: Golaha fulinta.....	23
Qodobka 57-aad: Shuruudaha kamid noqoshada golaha wasiirrada.....	23
Qodobka 58-aad: Xilka iyo waajibaadka golaha wasiirada.....	23
Qodobka 59-aad: Qaab-dhismeedka garsoorka.....	24
CUTUBKA AFARAAD: HAY'ADAHA IYO GUDDIYADA MADAXA-BANNAAN.....	24
Qodobka 60-aad: Hay'adaha dowliga ee madaxa banaan.....	24
Qodobka 61-aad: Guddiyada madaxa bannaan.....	24
CUTUBKA SHANAAD: CIIDAMADA NABAD GELYADA DAWLAD-GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE.....	25
Qodobka 62-aad.....	25
CUTUBKA LIXAAD: XIRIIRKA DOWLAD GOBLEEDKA HIRSHABEELLE IYO JFS.....	26
Qodobka 63-aad.....	26
CUTUBKA TODOBAAD: QODOBADA XILLIGA KALAGUURKA IYO DHAQANGALINTA DASTUURKA KMG DAWLAD-GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE.....	26
Qodobka 64-aad: Ansaxinta iyo wax-kabedelka dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle.....	26
Qodobka 65-aad: Dhaqangalka dastuurka dawladd-goboleedka Hirshabeelle.....	26
Lifaaqa 1-aad: Astaanta dawladd-goboleedka Hirshabeelle:.....	27
Lifaaqa 2-aad: Calanka dawladd-goboleedka Hirshabeelle.....	27

HORDHAC

Iyadoo laraacayo tilmaamaha iyo faritaanka Qodobabada 48aad, 49aad, 120aad, 121aad ee Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya iyo rabitaanka shacabka Hirshabeelle ayaa waxaa lagu heshiiyay sameyn maamul Goboleed ka kooban Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo Dastuur KMG ah oo uu yeelanayo Maamul Goboleedka Hirshabeelle. Dastuurkaas oo ku saleysan Shareecada islaamka, dhaqanka suuban, nidaam cadaalad, nabad, tala-wadaag, dimuqraadiyad iyo hanaanka xisbiyada badan.

Hadaba Dastuurka KMG ee Dowlad Goboleedka Hirshabeelle waa sharciga ugu sareeya shuruucda Dowlad-goboleedka Hirshabeelle sida ku cad mabaadi'da Dastuurka iyo qaab-dhismeedka nidaamka Dowliga ah iyo awaamirta uu tilmaamayo Dastuurka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle, waxaana saldhig u ah shareecada Islaamka iyo Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, waxa uuna ku dhisan yahay mabda'a qaybinta awoodaha sida hay'ada Xeer-dejinta, fulinta iyo Garsoorka, sidoo kale waxaa saldhig u ah mabda'a aaya ka talinta, ismaamulka iyo sarreynta sharciga si loo xaqiijiyo rabitaanka shacabka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle loona gaaro horumar iyo cadaalada bulshada.

CUTUBKA KOWAAD: MABAADI'DA GUUD

Qodobka 1-aad: Mabaadi'da guud ee aasaasiga ah

1. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa dowlad-goboleed ka mid ah Jamhuuriyadda federaalka Soomaaliya "JFS".
2. Bulshada dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa Muslim Sunni ah, lagumana faafin karo diin kale oo aheyn diinta muslimka suniga ah.
3. Dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaa saldhig u ah shareecada islaamka iyo dastuurka JFS, wixii ka hor imaanayana waa waxba kama jiraan.
4. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle, waxa ay ku dhisantahay rabitaanka shacabka dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - A. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay u madax-bannaantahay ismaamuliddeeda gudaha, si waafaqsan dastuurka JFS, Qodobada 48aad iyo 49aad.
 - B. Awoodda maamulka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaa leh dadweynaha Hirshabeelle waxa ayna u wakiilanayaan wakiiladooda ay ku soo doorteen hannaanka dimuqraadiga xisbiyada badan si waafaqsan dastuurka iyo shuruucda doorashooyinka dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 2-aad: Dhulka dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Dhulka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu ka koobmaa gobollada Hiiraan iyo Shabeellaha dhexe, (biya badeedka, berriga iyo hawada sare).

2. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay dib-u-eegis iyo qiimeyn ku sameyneysaa deegaannada Hirshabeelle, si waafaqsan dastuurka JFS, waxaana la sameynayaa nidaam sharci oo lagu dhisayo gobollo, degmooyin iyo xuduudahooda.
3. Dhismayaasha gobollada iyo degmooyinka cusub waxaa soo jeedinaya xukuumadda dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaana ansaxinaya golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
4. Soohdimaha dhul ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle, waqooyi waxaa ka xiga xadka itboobiya. Waqooyi bari waxaa ka xiga gobolka galgaduud oo ka tirsan Dowlad-goboleedka galmudug, bari iyo koon-fur bari waxaa ka xigta badweynta hindiya, koonfur waxaa ka xiga gobolka banaadir, koonfur-galbeedna waxa ka xiga gobollada shabeelada hoose iyo bakool oo ka tirsan Dawlad-goboleedka koonfur galbeed.
5. Xuduudaha gobollada waxaa si kumeel-gaar ah loogu dhaqmayaa xuduudihii gobollada dalka Jamhuuriyadda Soomaaliya, sida ku cad soohdimaha xuduudihii jiray dowladdii dhexe ee Soomaaliya ka hor 1991-kii ay ku kala calaamadeysay gobollada Jamhuuriyadda Soomaaliya sida ku qeexan Qodobka 49-aad faqrada 5-aad ee DJFS.
6. Khilaafaadka xuduudaha, waxa lagu xalinayaa talo-soo-jeedinta guddiga madaxabanaan ee xuduudaha iyo federaalka JFS sida ku cad dastuurka JFS qodobka 111e-aad faqradiisa 5aad.

Qodobka 3-aad: Astaanta, calanka iyo heesta dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Astaanta u gaarka ah dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa mida ku cad lifaaqa 1-aad ee dastuurkan
2. Calanka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa midka ku cad lifaaqa 2-aad ee dastuurkan
3. Calanku waxa uu yeelanayaa hees u asteeysan, heesta calanka waxaa ansaxinaya golaha sharci-dejinta ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 4-aad: Magaala madaxda, xarunta dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Magaala madaxda dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa **Jowhar**.
2. Magaalo-madaxda dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay yeelanaysaa nidaam gaar ah oo lagu dhaqo waxaana xeer ka soo saarayo golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle
3. Magaalo-madaxyada gobollada dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay yeelanayaan nidaam u gaar ah oo ka duwan kan magaalo-madaxda, xarunta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 5-aad: Mabaadi'da aasaasiga ah

1. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu ku saleysanyahay hannaan ismetalaad Xor ah ku dhisan matalaada Bulshada, awooda oo dhan waxaa leh shacabka, waana hannaan ku saleysan nidaamka axsaabta badan iyo cadaalad bulshadeed ee loo wada dhanyahay.
2. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay hirgalineysaa mabaadi'da qeybinta awoodda; waxaa jirayo saddex awoodood oo siman, hadaf mideysan leh isna dhameystirayo; wadashaqeyntoodana ay ku dhisantahay daah furnaansho iyo islaxisaabtan , saddaxdaas awood oo kala ah :
 - a) awoodda sharci-dejinta,
 - b) Awoodda fulinta, Iyo,
 - c) awoodda garsoorka,
3. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay hirgelinaysaa xuquuqda aadanaha, kaladambeynta sharciga, xeerarka caalamiga, caddaalad, wadatashi siyaasadeed oo bulshadu u wada dhantahay iyo qeybinta sadaxda awoodood, taasoo looga golleeyahay in la helo hannaan daah furan si loo daryeelo danta guud ee shacabka dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 6-aad: Sarreynta sharciga

1. Sharciga ayaa ka sareeyo qofkasta, dhammaan hay'adaha dowladda iyo masuuliyiinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay u wada hogaansamayaan dastuurka iyo shuruucda JFS iyo dastuurka iyo shuruucda dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
2. Shareecada kasa koow, dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle ayaa ugu sareeyo shuruucda dowlad-goboleedka Hirshabeelle, sharci lagu badali karo, lagu laali karo ama lagu jabin karo ma jiro, sharci kasta oo ka hor imaanaya dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa waxba- kamajiraan marka laga reebo sharciyada waafaqsan dastuurka JFS .
3. Dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu dhaqangalin siinayaa, una hogaansamayaa dastuurka JFS iyo shuruucda kale ee JFS.
4. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay sameysaneysaa sharciyo laga hirgaliyo deegaannadeeda oo u gaar ah dowlad-goboleedka Hirshabeelle, shuruucdaas oo aan ka horimaankarin shuruucda JFS.

CUTUBKA LABAAD: XUQUUQAHA IYO XORIYAADKA AASAASIGA AH

Qodobka 7-aad: Dhaqangelinta qaanuunka caalamiga ah

1. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay aqoonsantahay dhaqangalineysaana Baaqa Caalamiga ah ee Xuquuqda aadanaha, Qaanuunka caalamiga ah, heshiisyada, hab

maamuus la aqoonsanyahay iyo Qodobada cutubka labaad ee dastuurka JFS uu ku xusayo xuquuqaha aasaasiga ah ee muwaadinka.

- a) Xuquuqaha ku cad Cutubka Labaad ee dastuurka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ilaalintooda iyo dhaqangalintoodu waa masuuliyad saaran dhammaan heerarka maamul ee Dowlad-goboleedka Hirshabeelle, maamullada Gobollada iyo degmooyinka.
- b) Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay awood dhaqan-galin sharci siineysaa dhamaan xuquuqaha dastuurka JFS uu siiyey muwaadinka iyo qofka sida ku cad cutubka labaad Qodobbada 10-aad ilaa 35-aad.
- c) Dowlad-goboleedka Hirshabeelle, waxa ay dhaqan-galin siineysaa shuruucda caalamiga iyo Axdiyada caalamiga, iyo kuwa heer gobol ee JFS dhinac ka tahay, baarlamaanka Soomaaliyana dhaqangalin siiyay.

Qodobka 8-aad: Xaqa Nolosh.

Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay nolol iyo in loo dhowro xaqa noloshiisa.

Qodobka 9-aad: Xaqa Xoriyadda iyo Nabad-galinta

1. Qofkastaa waa xor, waxa uuna xaq u leeyahay madaxbannaanida xoriyaddiisa shaqsiga ah, qofna lama adoonsankaro lamana lahaan karo, lagumana shaqeysan karo si sharci darro ah.
2. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay xoriyaddiisa shakhsiga ah iyo nabad-galyada qofnimadiisa.
 - a) Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu helo amni uu ku noolaado iyo nabad galinta qofnimadiisa iyo kaamil-ahaanshaha jirkiisa, waxaa reeban jirdil iyo ciqaab xaasidnimo
 - b) Waxaa reeban gudniinka fircooniga ee Gabdhaha balse waxaa banaan sunna gudidda Gabdhaha.
 - c) Soo tuuridda ilmaha uurka ku jira waa ay reebantahay, marka laga reebo xaalad caafimaad oo uu xaqiijiyay dhaqtar lagu kalsoonyahay laguna badbaadinayo nolosh hooyada.

Qodobka 10-aad: Xaqa Hoyga

1. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu helo hoy u gaar ah iyo xurmada hoygiisa.
2. Qofna hoygiisa laguma xad gudbi karo, lama gali karo amar la'aan sharci la'aanna lama baari karo, Haddii aan amar cad laga wadan maxkamadda awoodda u leh soo saaridda amarka ee heer Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ama JFS.
3. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay arimihiiisa gaarka u ah in aan laga faragalin wixii aan ka hor imaaneyn shareecada islaamka iyo dhaqanka suuban ee Soomaaliyeed.

Qodobka 11-aad: Xaqa Sinnaanta iyo Cadaaladda

1. Muwaadiniinta Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa ay simanyihiin iyadoon loo eegin jinsi, abtirsiimo, midab, luuqad, muuqaal, fikir, siyaasad iyo xaalad gaara oo qof ama bulsho ku sugantahay.
2. Shacabka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, waa shacab siman, si simanna ugu wada noolaanaya dhulka iyo nidaamka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, ugana wada faa'iideysanaya kheyraadka dhulka si siman oo waafaqsan shuruucda Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS.
3. Xaqa sinnaanta iyo Cadaaladda, Shacabka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay xaq u leeyihiin in ay helaan caddaalad ay u simanyihiin, garsoor caadil ah sharciga hortiiisana ay u sinnaadaan, sidaas si la mid ahna shaqada iyo ka faa'iideysiga kheyraadka.

Qodobka 12-aad: Xaqa Wax-barashada

1. Muwaadinkasta oo Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ka tirsan, waxa uu xaq u leeyahay in uu helo waxbarasho tayo leh,
2. wax-barashada dugsiyada Hoose/dhexe iyo Sare ee dawladdu waa lacag la'aan.

Qodobka 13-aad: Xaqa Shaqada

1. Muwaadiniinta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, waxa ay xaq u leeyihiin shaqo in ay helaan iyo mushaar u dhigmo, islamarkaana wax u dhimeynin sharaftooda.

- a) Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu shaqeeyo, loogana faa'deysan si xaq daro ah muruqiisa.
- b) Qofakasta oo shaqaale ah waxa uu xaq u leeyahay in uu sameeyo urur shaqaale ama ka mid noqdo ururrada shaqaalaha.
- c) Qofkasta oo shaqaale ah waxa uu xaq u leeyahay in uu abaabulo bannaanbax ama kaqeyb qaato abaabul bannaanbax si nabad ah.
- d) Dhammaan shaqaalaha, gaar ahaan haweenku waxa ay yeelanayaan xuquuq gaar ah oo lagu dhowrayo sharaftooda si aan loogu sameyn ku xadgudub jinsiyadeed gudashada waajibaadkooda shaqo.

2. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay soo saareysaa sharciga shaqada iyo shaqaalaha, kaasoo aan ka horimaaneynin Dastuurka iyo sharciga shaqada iyo shaqaalaha JFS.

Qodobka 14-aad: Xaqa Caafimaadka

Muwaadiniinta Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay xaq u leeyihiin in ay helaan adeeg caafimaad oo tayo leh iyo in loo fidiyo adeeg caafimaad xiliyada xaaladaha deg deg ah iyo

adeeg caafimaad gaar ah oo loo fidinayo naafada iyo saboolka, adeegaas oo u qalma adeegga ay helaan muwaadiniinta Soomaaliya meelkasta oo ay joogaan.

Qodobka 15-aad: Xaqa Daryeelka Qoyska, Haweenka iyo Caruurta

1. Xanaanada hooyada iyo caruurta waa waajib sharci saaran Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle

- a) Waalidka waxaa saaran daryeelka, bar-baarinta iyo waxbaridda caruurtooda.
- b) Qofka qaangaarka ah waxaa ka saaran waajib xannaaneynta waalidkiisa haddii waalidku is kaabi Karin sababo caafimaad, dhaqaale ama gabow.
- c) Qoysku waxa uu ka dhismaa lab iyo dheddig ku heshiia guur si waafaqsan sharciga Islaamaka.
- d) Guurku sharci ma noqonayo haddii aaney labada dhinac midkood raali aheyn ama midkood uusan gaarin da'da guurka, si waafaqsan shareecada islaamka.
- e) Caruurta waa in loola dhaqmaa si waafaqsan Qodobka 29aad ee dastuurka JFS iyo xeerarka caalamiga ah ay JFS dhaqangalin awoodeed siisay.

Qodobka 16-aad: Xuquuqda Naafada

- a. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay muhiimad sare siineysaa daryeelka naafada iyo in aan lagu xadgudbin xuquuqdooda aasaasiga ah.
- b. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay naafada u sameyneysaa daryeel caafimaad, xannaano, wax-barasho, bixin qalabyo casri ah iyo xirfado ay ku shaqeystaan naafada, islamrahaantaana waxay u abuureysaa fursado shaqo ay ku shaqeystaan.

Qodobka 17-aad: Masuuliyadda Cigaabta

1. Masuuliyadda cigaabta waa shakhsi, qofna looma cigaabi karo fal-dambiyeed uu geystay qof kale, waxaa reeban masuuliyad cigaab wadareed lagu muteysto iyo cigaab xaasidnimo.
2. Qofna looma cigaabi karo fal markii uu ku kacay sharcigu dembi uusan u aqoon, qofna laguma xakumi karo cigaab aan lagu tilmaamin sharciga.

Qodobka 18-aad: Xaqa Eedeysanaha, dacwada iyo isdifaaca

1. Qofkastaa waa bari' (dambi laawe), eedeysanuhu waa bari' dambi laawe ah ilaa maxakamad si Kama dambeys ah ugu xukunto dambiile.
2. Qofkasta oo xoriyadiisa laga qaado lana xiro, waa in 24 saac gudahood lagu horgeeyo maxkamadda awoodda u leh qaadista dacwaddiisa, waana in sida ugu dhaqsiiyaha badan loogu sheego waxa lagu soo eedeeyay.
3. Qofkasta ee la xiro waxa uu xaq u leeyahay in wargalin loogu sameeyo shakhsiyaadka uu dalbo, turjibaan, daryeel caafimaad, dhaqtar, qareen iyo maxkamad awood qaanuun u leh dhageysiga dacwaddiisa, garsoor caadil ah iyo hannaan dacwo qaadis dhameystiran.

4. Dacwad baaristeedu 60 maalin kabadan socon kartaa ma jirto, haddii eedeysanaha lagu cadeyn waayo dambiga waa in galka dacwada la xiro eedeysanahana la sii daayo, hadii hay'adaha amnigu danaynayaan in ay hayaan eedeysanaha waqti mudadaas ka badan waa in ay horgeeyaan garsoorka sababo maangal ah .
5. Muwaadinka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ee aan awoodin in uu u yeerto wakiil sharci oo difaaca, waxaa uu xaq u leeyahay in loo qabto qareen maxkamada horteeda ka difaaco.
6. Qofkasta oo xoriyadiisa laga qaado waxa uu xaq u leeyahay in lagu xiro goob ku haboon nolosha aadanaha, kana helikaro biyo, cunto, hooy iyo akhbaaraad.
7. Qofkasta oo xoriyadiisa laga qaado waxa uu xaq u leeyahay in uu iska difaaco eedeymaha loo soo jeediyo iyo cadeymaha la soo hordhigo, qofna laguma qasbi karo dambi-qirasho.
8. Qofkasta oo dacwad lagu oogaa waxa uu xaq u leeyahay xuquuqaha ku xusan Qodobka 18aad ee dastuurka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 19-aad: Xaq Dhaq dhaqaaqa iyo Safarada

1. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu u safro halka uu doono, kuna soo noqdo hoygiisa marka uu doono islamaraahaantaana uu doorto in uu dago halka uu doono, sida ku xusan Qodobka 21aad ee dastuurka JFS.
2. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay muwaadinkeeda u sahlaysaa helidda Dokuumentii sharci uu ku safro in uu ka qaato deegaankiisa, dokumentii ka soo baxayo JFS.

Qodobka 20-aad: Xaq Cabiraadda fikirka, Hadalka iyo Hal-abuurka.

1. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay cabiraadda fikirkiisa, hadal jeediyo, hal abuurna sameeyo lamana xadeynkaro.
2. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu ka hadlo aragtidiisa meel fagaaro ah, war-baahin, ku qoro wargeys, ku daabaco buug ama ka soo saaro riwaayad ama filim ama warbaahinta elektroonikada ah.
3. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay soo bandhigidda hal-abuur aan wax loogu dhimeyn, shaqsi, koox ama bulsho, ama diinta islaamka.

Qodobka 21-aad: Xuquuqda Warbaahinta

Qofkasta waxa uu xaq u leeyahay in uu sameysto war-baahin gaar ah ama ka hadlo war-baahin isagoo aragtidiisa ka jeedinaya ama ka difaacaya, war-baahinta lama xadidi karo tiradooda iyo hannaanka shaqadooda, iyadoo la raacayo si waafaqsan dastuurka iyo shuruucda Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JDFS.

Qodobka 22-aad: Xaqa Hantida Gaarka ah

Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu yeesho hanti u gaar ah, isticmaalo, ku raaxeysto iska gado ama wareejiyo si waafaqsan Dastuurka JFS Qodobkakiisa 26aad.

- a. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay la wareegi kartaa hanti gaar ah, haddii ujeedadu tahay danta guud ee Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS.
- b. Qofkasta oo hantidiisa ay la wareegto dowlad-goboleedka Hirshabeelle ama JFS iyadoo la raaceyo danta guud waa in uu helaa magdhow caadil ah oo ay soo qiimeeyaan guddi xeel-dheereyaal ah, maxkamad ama Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS isku waafaqaan.

Qodobka 23-aad: Xaqa Deegaanka (Bii'ada)

1. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay Deegaan nadiif ah oo aan waxba u dhimeynin caafimaadkiisa iyo in laga ilaaliyo bii'ad wasaqaysan.
2. Qofkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu qeybtiisa ka helo kheyraadka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, islamarkaana lagu xadgudbin lana khasaarinin kheyraadka deegaanka.
3. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa ay soo saareysaa nidaam sharci lagu dhowro bii'ada kaas oo aan ka horimaankarin sharciga bii'ada JFS.

Qodobka 24aad: Xoriyadda Sameynta Urur Bulsho iyo ka Qeybgal Banaabax

1. Muwaadinkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu abuuru urur bulsho si waafaqsan sharciga ama uu xubin ka noqdo.
2. Muwaadinkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu abaabulo kulan kana qeyb galo, umana baahno ogolaansho xukuumadda sida ku cad Qodobka 20aad ee dastuurka JFS.
3. Muwaadinkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu abaabulo ama ka qeyb qaato bannaanbax.

Qodobka 25-aad: Xaqa ka qeybgalka Siyaasadda iyo Doorashada

1. Muwaadin kasta waxa uu xaq u leeyahay in uu ka qaybgalo hawlaha siyaasadeed heer dowlada Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ama heer JFS, Xaqa siyaasadda muwaadinka lama xadeyn karo lamana laalli karo.
2. Muwaadinkastaa waxaa uu furan karaa xisbi siyaasadeed ama xubin ka noqon karaa isagoo raacayo shuruucda dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS.
3. Muwaadinkastaa waxa uu xaq u leeyahay in uu wax doorto ama la doorto si waafaqsan sharciga doorashada heer dowlad-goboleedka Hirshabeelle, Ama Heer JFS.
4. Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, waxa ay soo saareysaa sharciga xisbiyada siyaasadda iyo sharciga doorashada ee heer dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
5. **Haweenka waa in si buuxda looga qeybgaliyaa dhammaan hay'adaha la soo doorto ama lasoo xulo ama la magacaabo ee saddexda awoodood ee dowlad-goboleedka**

Hirshabeelle iyo hay'adaha dowliga ah iyo guddiyada madaxabanaan, ayadoo la ilaalinayo shareecada islaamka iyo dhaqanka suuban.

Qodobka 26-aad: Xadidaadda Xuquuqda

1. Iyadoon faqradda labaad ee Qodobkaan waxba loo dhimayn, xuquuqda lagu sheegay Cutubkan waxaa xaddidi kara sharciga, haddii sharcigaasi uusan si gaar ah u bartilmaameedsanayn shakhsiyaad ama kooxo.
2. Xadidaadda xuquuqdu waa inay leedahay sababo sharci ah oo maangal ah loona maray nidaam sharci ah.

Qodobka 27-aad: Waajibaadka Muwaadinka

1. Waxaa waajib ku ah muwaadinka ku nool Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ilaalinta nidaamka iyo shuruucda Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS, ka qeyb qaadashada xasilinta amaanka iyo deganaashaha deegaanka iyo horumarinta dhaqaalaha Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle.
2. Muwaadinka waxaa waajib ku ah dhowrista sharciyada iyo xeerarka Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS.
3. Muwaadinka waxaa waajib ku ah bixinta Canshuuraha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo JFS.
4. Muwaadinka waxaa waajib ku ah difaaca dalka, diinta iyo dadka iyo bixinta tabarucaadka looga baahdo.

CUTUBKA SADDAXAAD: QAAB DHISMEEDKA DOWLAD GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE

Qodobka 28-aad: Fidinta Awoodda maamul ee Dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Awoodda maamul ee Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle waxaa lagu baahinayaa gobollada , degmooyinka iyo tuuloyinka; waxaa jirayo Gole sharcidejin iyo Xukuumadda Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle iyo maamulo Gobol oo yeelanayo Gudoomiye Gobol oo la soo doorto iyo dowlad hoose iyo maamul degmo oo yeelanayo Gudoomiye la soo doortay.
2. Heer kasto ee deegaan waxa uu yeelanayaaa maamul ku imaanaya doorasho xor ah, ku saleysan nidaam axsaabo badan, shacabka ay soo dooranayaan wakiilo matalo oo lagu soo doorto si xor xalaal ah, codeyn qarsoodi ah.
 - a) Gobolka waxa uu ka koobmaa gobol, degmooyin, tuulooyin iyo daabiyado, awoodda ismaamulidda waxa la gaarsiinayaa heer ay daabiyadda (buulo) soo doorato wakiiladeeda matalaya.
 - b) Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, waxaa laga hirgalinayaa nidaamka dimuqraadiga ee xisbiyada badan (multi-party system), oo lagu dooranayo

hogaaminta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, Gudoomiyaha Gobolka, golaha fulinta Gobollada iyo dowladaha hoose sida ku xusan Qodobka 1aad faqradiisa 1aad ee dastuurka JFS

- c) Nidaamka iyo shuruucda maamulka Gobollada iyo degmooyinka ku dhismayaan waxa lagu soo saarayaa sharci gaar ah.

Qodobka 29-aad: Golaha Sharci-dejinta

1. Golaha Sharci-dejinta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle ayaa masuul ka ah Sharci-dejinta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle, awooddooda xileedna waa sharci-dejin iyo kormeeridda xukuumadda.
2. Golaha Sharci-dejinta waxa uu ka kooban yahay 99 Xildhibaan, xildhibaanada waxaa soo dooranaya shacabka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 30-aad: Shuruudaha ka mid noqoshada golaha sharci-dejinta

Xildhibaanada Golaha Sharci-dejinta ee Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle waxaa loo dooran karaa muwaadin kastoo Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle degan ee buuxiyay shuruudaha doorashada sida:

1. In uu muslim yahay diintanna ku dhaqmo
2. In da'diisu ka yareyn 25 sano kana weyneyn 75 sano.
3. In uu maskax ahaan caafimaad qabo.
4. In uu yahay soomaali deggen deegaannada dawlad-goboleedka Hirshabeelle, **u dhashay ama kasoo jeedo** lehna xuquuqda codaynta.
5. In aan lagu xukumin ciqaab dambiyo culus.
6. Iyo In aaney aqoontiisu ka yareyn heer dugsi sare ama Aqoon iyo waaya aragnimo aan ka yareyn 5 sano.

Qodobka 31-aad: Luminta Xildhibaanada Golaha Sharci-dejinta

Xildhibaanu waxa uu xilkiisa ku weyn karaa xaaladaha soo socdo:

1. Haddii uu Iska casilo xilka xildhibaanada.
2. Haddii Uu geeriyoodo xildhibaanu.
3. Haddii Uu beelo maskaxda ama xanuun aan lala shaqeynkariin uu ku yimaado.
4. Haddii Uu qabto xil wasiir/xigeen ama wasiir dowlo
5. Iyo sababaha kale ee uu tilmaamo xeer hoosaadka golaha sharci-dejinta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 32-aad: Buuxinta xubnaha baneeya kuraasta golaha sharci-dejinta

Golaha sharci-dejinta Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle marka uu ka banaanaado xil kursi xildhibaan sida ku cad Qodobka 31-aad ee dastuurka Dowlad-Goboleedka Hirshabeelle waa in doorasho loogu galo mudo 60 cisho gudaheeda.

Qodobka 33-aad: Mudada Golaha Sharci-dejinta

1. Muddo xileedka golaha sharci-dejintu waa 4 sano ka bilaabata marka lagu dhawaaqo natiijada doorashada, lana dhaariyo xildhibaanada.
2. Fadhiga kowaad ee golaha waa in lagu qabto 7 casho gudahood kadib ku dhawaaqidda natiijada.
3. Muddo xileedka golaha sharci-dejinta lama kordhin karo.

Qodobka 34-aad: Awoodaha golaha sharci-dejinta

1. Golaha sharci-dejinta xilkooda waajibaad waa:
 - a. Diyaarinta, ka doodista iyo ansaxinta sharciyada dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - b. Wax ka beddelidda dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle marka laga reebo Qodobada aasaasiga ee ku xusan cutubka kowaad iyo cutubka labaad ee xuquuqul insaanka.
 - c. Doorashada iyo xil ka qaadidda guddoonka golaha.
 - d. Doorashada iyo xil ka qaadidda madaxweynaha iyo ku-xigeenkiisa.
 - e. U codeynta guddiyada joogtada ah iyo kala laabashada codka.
 - f. Waxa ay ansixiyaan xukuumadda uu soo magacaabay madaxweynaha si cod hal-dheeri ah
 - g. Ka doodista iyo ansixinta miisaaniyadda sanadka iyo meelmarinta xisaab-xir sannadeedka.
 - h. Ansaxinta ama laalidda xaalad deg deg oo ay xukuumaddu u soojeedisay
 - i. Ka doodista iyo ansaxinta hindiso sharciyeedyada xukuumadu soo qadinto.
 - j. Ka doodista iyo ansaxinta motion golaha laga keeno guddoonka golaha sharci-dejinta iyo madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - k. U codeynta ama diidmada ansaxinta dhismo deegaano cusub.
 - l. U codeynta ama diidmada haya'adaha dowliga ee madaxa banaan iyo guddiyada madaxa banaan.
 - m. La xisaabtanka xukuumadda, kormeeridda, baarista iyo wax-weydiimo hay'adaha xukuumadda iyo hay'adaha madaxa banaan iyo guddiyada madaxa banaan.
2. Golaha sharci-dejintu waxa ay amri karaan in baaris lagu sameeyo hey'ad dowladeed iyadoo waajibaadkaas u xilsaarayso guddi xildhibaanoo oo khibrad u leh howlaha la baarayo.

Qodobka 35-aad: Gudiyada golaha sharci-dejinta

1. Golaha sharci-dejinta waxa uu yeelanayaa guddi hoosaadyo wada howlaha golaha sharci-dejinta.
2. Guddiyada tiradooda iyo habka xulistooda iyo nidaamkooda shaqada waxaa lagu qeexayaa xeer-hoosaadka golaha sharci-dejinta.

Qodobka 36-aad: Guddiga joogtada ee golaha sharci-dejinta

1. Golaha sharci-dejinta - waxa uu yeelanayaa guddi joogto ah, xubnaha guddiga joogtada waa guddoomiyaha, labada guddoomiye kuxigeen iyo guddoomiyayaasha guddiyada Golaha Sharci-dejinta.
2. Guddi hoosadyada golaha waxa ay ku sameysmayaan baahida shaqo ee golaha.
3. Guddi hoosaadyada golaha waxaa soo jeedinayo gudoonka golaha, waxaana codka kalsoonida loo weydiinayaa golaha.

Qodobka 37-aad: Kal fadhiyada golaha sharci-dejinta

1. Golaha sharci-dejinta xilkiisa waajibaad waxa uu ku gudanayaa kalfadiyada golaha.
2. Golaha sharci-dejinta waxa uu isugu yimaaddaa kalfadhi caadi ah sanadkii labo mar oo min 4 bilood ah , iyo kalfadhi aan caadi aheyn.
3. Golaha sharci-dejintu waxa uu sameysanayaa xeer-hoosaad uu ku guto xilkiisa waajibaad, anshaxa xubnaha golaha, waqtiga fasaxyada, nidaamka maamul ee golaha, soojeedinada hindiseyaasha sharci, mowshin “motion,” habka codeynta iyo kalfadhiyada.
4. Kalfadhiyada golaha sharci-dejintu waxa uu ku ansaxmaa labo meelood meel hal dheeri ah in ay fadhiyaan.
5. Golaha sharci-dejintu go’aanadooda waxay ku meelmariyaan cod aqlabiyad hal dheeri ah 50+1 (simple majority) ee xubnaha fadhiyo marka laga reebo Qodobada fadhiyada ku saabsan kalsooni siin ama kala noqosho xukuumada iyo mowshinada ku saabsan xaaladaha deg deg.
6. Kalfadhiyada golaha waxaa looga yeerikaraa xubnaha xukuumada ayagoo warbixin looga dhageysanayo ama su’aalo lagu weydiinayo, ama ay ka soo jeedinayaan qorshaha miisaaniyada xukuumada ama hindiso sharci.
7. Kalfadhiyada golaha sharci-dejinta waxay albaabada u furanyihiin warbaahinta haddii aan gudoonka goluhu hakin, muwadiniinta waxay dalban karaan waqtiyo mucayin ah in ay dhageysi u tagaan doodaha golaha sharci-dejinta. .
 - a) Kalfadhi aan caadi aheyn waxaa isugu yeeri karo guddoomiyaha golaha sharci-dejinta, ama marka uu dalbado madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle
 - b) Ay dalbadaan saddex meelood meel golaha sharci-dejinta

Qodobka 38-aad: Xasaanadda xildhibaanka golaha sharci-dejinta

1. Xildhibaanka golaha sharci-dejinta lama xirikaro, lama baarikaro hoygiisa, gaarigiisa, xafiiskiisa iyo dokumentigiisa illaa lagala tashado gudoonka baarlamaanka iyo garyaqaanka guud ee dowlada.
 - a) Xildhibaanka golaha shacabaka looma dabagali karo fikir ama codka uu ka hordhiibto golaha sharci-dejinta
 - b) Xildhibaanka dacwad faldambiyeed laguma oogi karo illaa laga qaado xasaanadda xildhibaannimo, xildhibaanka waa lagu oogi karaa dacwad madani ah.
 - c) Xildhibaanka laga qaado xasaanaddiisa ee lagu oogay dacwad ciqaabeed laguna waayo, waxaa uu yeelanayaa magdhaw u qalanto sharafta laga qaaday iyo in uu xildhibaannimadiisa sii wato.
 - d) Xildhibaanka lagu xukumo dambi ciqaab si kama dambeys ah; waxa uu weynayaa xilka xildhibaannimada, isla maalinta xukunku dhaco, guddoonka waa in ay ku wargaliyaan in kursigaa loo soo tartamo.

Qodobka 39-aad: Dhaarta

- a) Xildhibaannada, Madaxweynaha, Madaxweyne kuxigeenka iyo Xubnaha Xukuumadda waxaa lagu dhaarinayaa Kitaabka Quraanka Kariim ka ah, isagoo dhahayo, “waxaan ku dhaaranayaa magaca Ilaahey in aan xilkeyga u gudanayo si daacad ah oo danta diinta, dadka iyo dalka ku jirto, dhowrayana dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo kan Qaranka iyo shuruucda kale ee dalka”.
- b) Dhaarta waxaa dhaarinaya Guddoomiyaha Maxkamadda Sare ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 40-aad: Kala dirista golaha sharci-dejinta

1. Golaha sharci-dejinta waxaa la kala dirikaraa oo kaliya marka uu dhamaado muddada xilka 4 sano dhamadkeeda.
2. Iyadoo la dhawrayo faqradda 1-aad ee Qodobkan, Guddoomiyaha Maxkamadda sare ayaa kala diri kara Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 41-aad: Guddoomiyaha iyo ku xigeenadda golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu yeelanayaa guddoomiye iyo labo (2) guddoomiye kuxigeenno
2. Xilka guddoonka golaha sharci-dejinta.
 - A. Waxa uu guddoomiyaa fadhiiyada golaha sharci dejinta
 - B. Waxa uu u qeybiyaa doodda xubnaha golaha sharci dejinta

- C. Waxa uu ilaaliyaa habsami u socodka shirarka iyo ku dhaqanka dastuurka iyo Xeer-hoosaadyada golaha sharci-dejinta
- D. Waxa uu guddoomaa soona hordhigaa mooshinada ay soo jeediyaan xubnaha golaha sharci-dejinta si waafaqsan dastuurka iyo xeer hoosaadyada golaha
- E. Waxa uu ku dhawaaqaa natiijada kasoo baxda codeynta golaha sharci dejinta
- F. Waxa uu sii hayaa xilka madaxweynaha xilliga ay dalka ka maqanyihiin Madaxweynaha iyo madaxweyne ku xigeenka.
- G. Marka uu Gudoomiyaha golaha ka maqanyahay kal-fadhiga ama dalka, waxaa xilkiisa gudanayo gudoomiye ku xigeenka 1-aad
- H. Haddii Gudoomiyaha iyo ku-xigeenka 1-aad ka maqanyihii kal-fadhiga ama dalka, waxaa xilka gudanaya gudoomiye ku-xigeenka 2-aad

Qodobka 42-aad: Faafinta iyo Xafidaadda Sharciyada

Kaydka sharciyada Dawladda waxaa mas' uul ka ah xoghayaha Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo Garyaqaanka Guud ee Dowlad-goboleedka Hirshabeelle oo faafinta rasmiga ah ku samaynaya

Qodobka 43-aad: Dhaqangelidda Sharciyada

1. Hindise sharci qabyo ah wuxuu dhaqan-gelayaa kaddib marka uu maro habraaca sharci-dejinta, Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle saxiixo, laguna soo saaro Faafinta Rasmiga.
2. Haddii Golaha Sharci-dejinta Dowlad-goboleedka Hirshabeelle diido hindise sharciyeed, hindise haasi laguma soo celinkaro Golaha muddo 30 malmood laga bilaabo maalinta hindisaha la diiday.
3. Madaxweynuhu wuxuu haystaa 14 cisho inuu ku saxiixo sharci Golaha sharci-dejintu ansixiyey
4. Haddii Madaxweynuhu kusoo celiyo sharci uu golaha sharci-dejintu horey ugu soo gudbiyay, Goluhu wuxuu ku raaci karaa sababaha uu madaxweynuhu usoo celiyay, qaar ama dhammaan.
5. Haddii mar labaad madaxweynuhu kusoo celiyo sharci uu horey usoo celiyo, Golaha sharci-dejintu wuxuu ku raaci karaa sababaha qaar ama dhammaan, wuxuu ku ansixinkaraa aqlabiyad seddex meelood laba 2/3, sidaas ayuuna sharci ku noqonayaa.

Qodobka 44-aad: Durid Sharci

1. Sharci maray habraaca ansixinta sharciyada iyo dhaqangeliddaba waxaa lagu duri karaa oo keliya inuu ka soo horjeedo Dastuurka.
2. Sharci maray shuruudaha ku xusan Qodobadaan waxaa duri kara:
 - a. Saddax meelood meel ka mid ah xildhibaannada Golaha Sharci-dejinta
 - b. Golaha Wasiirrada dowlad-goboleedka Hirshabeelle;

- c. Ugu yaraan laba kun (2,000) oo cod bixiye oo ka diiwaangashan deegaanka.
3. Duridda sharci si waafaqsan faqrada 1 iyo 2 ee Qodobkan waxaa la horgeyn karaa go'aanna ka gaari karta Maxkamadda Dastuuriga ee Federaalka oo keliya
4. Haddii Maxkamadda Dastuuriga ay jebiso duriddii sharciga, kharashka ku baxay waxaa bixinaaya dhinacii hindisaha duridda Maxkamadda Dastuuriga hor- keenay
5. Habraaca loo marayo duridda iyo go'aan-ka-gaarista waxaa lagu qeexaa nidaamka garsoorka ee heer Federaal.

Qodobka 45-aad: Qaab dhismeedka golaha fulinta

1. Golaha xukuumadda dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu ka koob-mayaa madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle, madaxweyne ku-xigeenka iyo wasiiro.
2. Hanaanka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu noqonayaa hanaan madaxtooyo (presidential) oo baarlamaanteeri ah.
3. Golaha xukuumadda waa wadajirka wasiirada, wasiiro xigeeno iyo wasiiro dowloyaasha dowlad-goboleedka Hirshabeelle madaxweynaha iyo madaxweyne ku-xigeen.

Qodobka 46-aad: Madaxweynaha iyo madaxweyne ku-xigeenka dowlad-goboleedka Hirshabeelle

Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay yeelanaysaa madaxweyne iyo ku xigeen la soo doorto; madaxweynaha iyo ku xigeenkiisa waa la isla dooranayaa, iyadoo doorashada madaxweynaha la hormarinayo.

Qodobka 47-aad: Shuruudaha musharaxa madaxweynaha iyo madaxweyne ku-xigeenka

Waxaa xilka madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle isu soo sharixikara muwaadinkasta oo buuxiya shuruudahan:

1. Muwaadin Soomaali ah, deggan gobollada Hirshabeelle, ahna muslim guta waajibaadka diiniga ah. .
2. Caafimaadkiisa maskaxeed uu taam yahay.
3. Da'diisu aanay ka yarayn 40 sano kana badneyn 75 sano.
4. In uu leeyahay aqoon aan ka yareyn heer jaamacad iyo waayo-aragnimo hogaamin iyo maamul khibradeed oon ka yareyn 5 sano.
5. Waa in aan lagu xukumin dambi ciqaabeed.
6. Waa in aanay maxkamadi ku xukun xadgudub ka dhan ah xuquuqul insaanka

Qodobka 48-aad: Doorashada Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo ku-xigeenkiisa

- (1) Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaa dooranaya Golaha Sharci-

dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

- (2) Saddex meelood labo (2/3) tirada guud ee Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa inay fadhiyaan u codaynta doorashada Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
- (3) Waa in ay murashaxnimadiisa u soo jeediyaan fadhiga Golaha Sharci-dejinta ugu yaraan toban (10) xildhibaan Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle ah.
- (4) Murashax Madaxweyne kasta waa in uu murashaxnimadiisa gaarsiiyaa Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waana in uu barnamijkiisa doorashada u soo bandhigaa Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle, oo markaa ka dib dooranaya iyadoo la raacayo geeddi-socodkan:
 - (a) Codeynta doorashada Madaxweynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle waa qarsoodi;
 - (b) Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxay Madaxweyne u dooranayaan murashaxa ku guuleysta aqlabiyad seddax meelood laba (2/3) tirada guud ee xubnaha Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - (c) Haddii murashax ku guuleeysan waayo waxaa codayn labaad loo qaadayaa afarta murashax ee ugu cod badan waxaana ku guleeysanaya Madaxweynenimada Dowlad-goboleedka Hirshabeelle murashaxa hela aqlabiyad ah seddax meelood laba (2/3) codadka tirada guud ee xubnaha Golaha Sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - (d) Haddii murashaxna ku guleeysan waayo codbixinta wareegga labaad waxaa codbixin wareeg seddaxaad loo qaadayaa labada murashax ee ugu cod badan waxaana Madaxweynenimada Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ku guuleysanaaya murashaxa hela cod haldheeri (50+1) ee tirada guud ee xubnaha Golaha Sharci-dejinta.
 - (e) Haddii murashaxiintu kayarihiin tirada xarafka (c) ku xusan waxaa loo gudbaa wareegga seddaxaad
- (5) Doorashada Madaxwayne Ku-xigeenka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaa loo marayaa habraaca doorashada madaxwaynaha Dowlad-goboleedka Hirshabeelle

Qodobka 49-aad: La wareegidda xilka madaxweyne

1. Madaxweynuhu waxa uu xilka madaxweynaha la wareegayaa marka la soo doorto, guddiga doorashooyinkuna ay ku dhawaaqaan natiijada rasmiga ah ee codeynta madaxweynaha lana mariyo dhaarta ku cad Qodobka 39-aad, madaxweynaha iyo ku-xigenkiisa waxaa dhaarinaya guddoomiyaha maxkamadda sare.
2. Madaxweynaha la doortay waxa uu xafiiska la wareegayaa 30 casho gudahood kadib marka xilka madaxweynenimo loo dhaariyo.
3. Madaxweynaha iyo ku xigenkiisa waxaa loo sameeynayaa xaflad caleemo-saar xilliga dhaarta.

Qodobka 50-aad: Mudada xilka madaxweynaha

1. Madaxweynuhu waxa uu xilka hayn karaa mudo 4 sano ah, markalena dib waa loo soo dooran karaa, laba xilli kabadanna lama soo dooran karo.
2. Madaxweynuhu xafiiskiisa iyo deegaanka dowlad-goboleedka Hirshabeelle kama maqnaan karo wax ka badan 45 bari, wixii ka badan waxaa loo aqoonsanayaa xil gudasho la'aan joogto ah,

Qodobka 51-aad: Awoodaha iyo waajibaadka madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle

Madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle:

1. Waa hogaamiyaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo madaxa xukumadda dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
2. Waxa uu metelaa midnimada dadweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
3. Waxa uu shir guddoominayaa fadhiyada golaha wasiirrada.
4. Waxa uu soo dhisaa xukuumadda, magacaabaa wasiirrada, xilkana ka qaadaa.
5. Waxa uu magacaabaa saraakiisha sare, xilkana ka qaadaa kadib marka golaha wasiirada dowlad-goboleedka Hirshabeelle soojeediyaan.
6. Waxa uu saxiixaa heshiisyada lala galayo dowlad-goboleedyada ka midka ah JFS, iyo dawladda dhexe ee JFS.
7. Waa taliyaha guud ee ciidamada nabad-gelyada ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
8. Waxa uu fidiyaa saamaxaad iyo cafis markii uu helo talo-soo- jeedinta hay'adaha garsoorka.
9. Waxa uu u xilsaaran yahay ilaalinta dastuurka iyo shuruucda heer dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo jfs.
10. Waxa uu metelaa dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo shacabka deegaanka.
11. Waxa uu bixiyaa billad-sharaf iyo abaalmarin heer dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
12. Waxa uu saxiixaa xeerarka iyo sharciyada uu ansixiyo golaha sharci-dejinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 52-aad: Luminta xilka madaxweynaha

1. Madaxweynuhu waxa uu xilkiisa weynayaa marka:
 - a. Uu geeriyoodo
 - b. Uu caafimaad ahaan uu xilkiisa u gudankari waayo
 - c. Uu xilka iska casilo, Iyo,
 - d. In xilka laga qaado.
2. Haddii madaxweynuhu xilka banneeyo, waxaa madaxweyne lagu soo dooranayaa muddo 30 cisho gudahood ah.

Qodobka 53-aad: Xil kaqaadista madaxweynaha

1. Golaha sharci-dejinta waxa uu soojeedinkaraa xilkaqaadista madaxweynaha marka uu ku sifoobo in uu si xun ugu xadgudbo dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo shuruucda JFS.
2. Mowshinka laga keena madaxweynaha, mowshinka waa in ay soo gubiyaan saddax meelood meel golaha sharci-dejinta.
3. Madaxweynaha waxaa xilka looga qaadikaraa saddax meelood labo meel ee golaha sharci-dejinta u codeeyaan mowshinka.

Qodobka 54-aad: Siihaynta xilka madaxtooyada

Xilka madaxtooyada sida la isugu sii haynayo :

1. Haddii uu madaxweynaha maqanyahay waxaa sii haynayo xilka, madaxweyne ku xigeenka,
2. Haddii madaxweynaha iyo ku xigeenku maqanyihiin waxaa sii haynaayo xilka, gudoomiyaha golaha sharci-dejinta.
3. Haddii gudoomiyaha golaha sharci-dejinta maqanyahay waxaa sii haynaayo xilka, gudoomiye kuxigeenka golaha sharci-dejinta.
4. Madaxda kor lagu xusay halmar kama wada maqnaankaraan dalka.

Qodobka 55-aad: Xilka madaxweyne ku-xigeenka

1. Waa kaaliyaha madaxweynaha.
2. Xilka xafiiska madaxweyne ayuu qabtaa marka madaxweynuhu ka maqanyahay dalka.
3. Marka madaxweynaha ka maqanyahay dowlad-goboleedka Hirshabeelle uuna joogo dalka waxa uu xilka qabanayaa haddii madaxweynuhu qoraal ugu idmo.
4. Madaxweyne ku xigeenka xilka kula wareegay sida ku cad Qodobka 52-aad, waxa uu xilka si rasmi ah usii heynayaa ilaa laga gaarayo xilliga doorashada.
5. Madaxweyne ku-xigeenka waxa uu xilka hayn karaa mudo 4 sano ah, markalena dib waa loo soo dooran karaa, laba xilli kabadanna lama soo dooran karo.

Qodobka 56-aad: Golaha fulinta

1. Golaha fulinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxaa soo magacaabo madaxweynaha dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
2. Golaha wasiirrada ee uu soo magacabay madaxweynaha waxaa codka kalsoonida ku ansaxinaayo golaha sharci-dejinta si aqlabiyad hal dheeri ah.
3. Soo magacaabida iyo ansaxintooda waa in ayan dhaafin 45 cisho marka xafiisaka uu la wareego madaxweynuhu.
4. Golaha wasiirrada waxaa laga soo magacaabikaraa xubnaha golaha sharci-dejinta iyo banaankaba balse xubintii loo magacaabo wasiir, wasiiru dowlo ama wasiir ku xigeen, wax ay baneynaysaa xubinnimada golaha sharci-dadinta, sida ku cad Qodobka 31-aad farada 4-aad ee dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

Qodobka 57-aad: Shuruudaha kamid noqoshada golaha wasiirrada

1. Shuruudaha laga doonayo xubinta golaha wasiirrada kamid noqoneysa waa:
 - I. In uu yahay muwaadin dowlad-goboleedka Hirshabeelle Muslim ah guta waajibaadka diiniga ah.
 - II. In uu leeyahay aqoon waxbarasho heer Jamacadeed iyo waayo aragnimo shan sano masuuliyad xileed.
 - III. In uu leeyahay ugu yaraan xirfad maamul oo gaarsiisan ilaa **5 sano shaqo**
 - IV. In da'diisu ka yareyn soddon (30) sano.
2. Xubinta loo magacaabo golaha xukuumadda, waa in ay soo bandhigtaa hantida guurtada iyo maguurtada ay xubintu leedahay.

Qodobka 58-aad: Xilka iyo waajibaadka golaha wasiirada

1. Golaha wasiirada waxa ay ka masuulyihiin fulinta siyaasadaha guud ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
2. Golaha wasiiradu waxa ay masuul ka yihiin horumarinta dhaqaalaha, arrimaha bulshada, nabadgelyada iyo xasiloonida guud ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
3. Dejinta qorshaha guud ee lagu hormarinayo dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
4. Dejinta siyaasad maaliyadeed, iyo maalgelinta deegaanka iyo kobcinta dhaqaalaha.
5. Dejinta miisaaniyad sanadeedka iyo xisaab xirka sanadka.
6. Dajinta hindise sharciyeedyada iyo soo hor-dhigidda golaha sharci-dejinta
7. Diyaarinta iyo ansaxinta xeerarka maamul, iyo soo jeedinta magacaabidda iyo xilka qaadida saraakiisha sare ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
8. Xiriirinta dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo maamullada gobollada iyo degmooyinka dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo xiriirka dowlad-goboleedyada iyo dowlad-goboleedka Hirshabeelle.

9. Nidaamka xiriirka iyo wada-shaqeynta waxaa lagu cadeynayaa xeer gaar ah.

Qodobka 59-aad: Qaab-dhismeedka garsoorka

1. Garsoorka dowlad-goboleedka Hirshabeelle waxa uu u dhisan yahay habka kala sareynta garsoorka maxkamadaha.
 - a. Maxkamadda sare, oo ah darajada ugu sareysa dowlad-goboleedka Hirshabeelle.
 - b. Maxkamadaha racfaanka ee darajada labaad gobollada dowlad-goboleedka Hirshabeelle, gobolkastaa waxa uu yeelanayaa maxkamad rafcaan.
 - c. Maxkamadaha gobolka ee heerka darajada koowaad oo ka kooban maxkamadda degmada iyo tan gobolka.
 - d. Dowlad-goboleedka Hirshabeelle ayaa soo saaraya xeerka garsoorka, oo ay ku qeexantahay ikhtisaasaadka maxkamadaha.

2. Hawlaha garsoorka:

Garsoorku waxa uu u xilsaaranyahay waajibaadkan:

1. U garqaadidda dhinacyada.
2. Dhegeysiga dacwadaha.
3. Ilaalinta dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo dasturka JFS, iyo shuruucda dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo kuwa qaranka iyo qawaaniinta caalamiga ah.

CUTUBKA AFARAAD: HAY'ADAHA IYO GUDDIYADA MADAXA-BANNAAN

Qodobka 60-aad: Hay'adaha dowliga ee madaxa banaan

1. Hay'adaha dowliga ee madaxa banaan ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle waa:
 - a. Xeerilaalinta guud ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle
 - b. Hanti dhowrka guud ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle
 - c. Xisaabiyaha guud ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle
2. Awoodda, xilalka iyo waajibaadka hey'adaha dowliga ee kor ku xusan, dawladd-goboleedka Hirshabeelle waxa ay ka soo saaraysaa shuruuc khaas u ah hay'ad kasto.

Qodobka 61-aad: Guddiyada madaxa banaan

1. Guddiyada madaxa banaan ee dowladd-goboleedka Hirshabeelle waa hay'ado ka madax banaan xukuumadda, xakameyn siyaasadeed iyo faragalin lagu sameyn karin, awoodna u leh in ay u adeegsadaan aqoonta iyo xirfada la xiriirto hawlaha u gaarka ah.
2. Guddiyada madaxa banaan ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle marka ay waajibaadkooda gudanayaan waa in ay u feejig-naadaan tixgalinta xuquuqda aadanaha, demoqoraadiyada, islaxisaabtan iyo daahfurnaan.

3. Guddiyada madaxa bannaan ee dowlad-goboleedka Hirshabeelle marnaba ma hoos imaanayaan xukuumada ama heya'daha dowliga, miisaaniyadoodana waxay ku tilmaanaandoontaa madax gooni u ah oo ku dhagan miisaaniyada dawladd-goboleedka Hirshabeelle.
4. Guddiyada madaxa bannaan ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle waxa ay kala yihiin:
 - a. Guddiga adeegga garsoorka
 - b. Guddiga la dagaalanka musuqmaasuqa
 - c. Guddiga shaqaalaha rayidka ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle
 - d. Guddiga doorashooyinka
 - e. Guddiga xuquuqul insaanka
 - f. Guddiga dib-uheshiinta iyo isdhaxgalka bulshada
 - g. Guddiga amniga dawladd-goboleedka Hirshabeelle
5. Guddiyada madaxa bannaan waxaa soo qadimeysa xukuumadda dawladd-goboleedka Hirshabeelle, waxaana codka kalsoonida siinaya golaha sharci-dejinta dawladd-goboleedka Hirshabeelle.
6. Dowladd-goboleedka Hirshabeelle waxay ka soo saareysaa shuruuc qeexeyso hanaanka lagu aasaasayo guddiyada kor ku xusan awooddooda iyo waajibaadkooda shaqo.
7. Dawladd-goboleedka Hirshabeelle waa in ay guddiyada madaxa bannaan ee dastuuriga ah ku dhistaa mudo 12 bilood gudahooda kadib maalinta la anasxiyo dowlada.

CUTUBKA SHANAAD: CIIDAMADA NABAD GELYADA DAWLAD-GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE

Qodobka 62-aad

1. Dowladd-goboleedka Hirshabeelle waxa ay yeelanaysaa ciidamo nabadgalyo, ciidamada dowladd-goboleedka Hirshabeelle waxa ay kala yihiin:
 - a) Booliska dowladd-goboleedka Hirshabeelle iyo birmadka
 - b) Nabad sugidda dowladd-goboleedka Hirshabeelle
 - c) Ciidanka asluubta ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle
2. Xeer gaar ah ayaa laga soo saarayaa qaab dhismeedka iyo waajibaadka ciidankastaa gudanayo.
3. Waxaa la dhisayaa guddi madax-bannaan oo amni oo ka kooban khubaro rayid ah.

CUTUBKA LIXAAD: XIRIIRKA DOWLAD GOBLEEDKA HIRSHABEELLE IYO JFS

Qodobka 63-aad

Dowlad-goboleedka Hirshabeelle iyo dowlada federaalka waxay ka wada hadlidoonaan awood qeybsiga laba dowlo iyo ku heshiinta qeybsiga kheyraadka gobolka iyadoo la raacayo dastuurka JFS.

CUTUBKA TODOBAAD: QODOBADA XILLIGA KALAGUURKA IYO DHAQANGALINTA DASTUURKA KMG DAWLAD-GOBOLEEDKA HIRSHABEELLE

Qodobka 64-aad: Ansaxinta iyo wax-kabedelka dastuurka dowlad-goboleedka Hirshabeelle

1. Ergada golaha ansaxinta ayaa si kumeelgaar ah u ansaxineysa dastuurka dawladd-goboleedka Hirshabeelle.
2. Golaha sharci-dejinta ayaa awood u leh wax ka bedelka dastuurka.
 - a) Qodobada ku xusan cutubka kowaad iyo cutubka labaad ee xuquuqul insanka, wax ka badalkooda waxa uu u baahanyahay afti dadweyne.
 - b) Qodobada wax ka beddelidda dastuurka waxaa soo jeedin kara afar meelood meel golaha sharci-dejinta, waxaana ansixinaya seddax meelood laba (2/3) ee xubnaha golaha sharci-dejinta ee dawladd-goboleedka Hirshabeelle. Marka laga reebo Qodobada ku xusan xarafka (a) ee Qodobkaan.
 - c) Golaha sharci-dejinta dawladd-goboleedka Hirshabeelle waxkabadalka Qodobbada dastuurka ay ku sameeyaan sida ku xusan Qodobka 64-aad (b), waxaa loogu dhaqmayaa si kumeelgaar ah inta dastuurka afti dadweyne looga ansaxinayo.

Qodobka 65-aad: Dhaqangalka dastuurka dawladd-goboleedka Hirshabeelle

1. Dastuurkan wuxuu awood dhaqangal kama dambeys ah yeelanayaa marka afti dedweyne loo qaado cod aqlabiyad ahna loogu codeeyo.
2. Dastuurkaan waxa uu dhaqangal ku meelgaar ah yeelanayaa marka ergada golaha ansaxinta ku ansaxiso cod aqlabiyad ah.
3. Golaha sharci-dejinta dawladd-goboleedka Hirshabeelle fadhiga ugu horeeyo waa in ay ku soo saaraan mowshin lagu dhaqangalinaayo dastuurka dawladd-goboleedka Hirshabeelle, cod aqlabiyad ahna lagu ansaxiyo.
4. Mudada hirgalinta aftida dadweynaha ma dhaafikarto 3 sano.

Lifaaqa 1-aad: Astaanta dawladd-goboleedka Hirshabeelle:

Lifaaqa 2-aad: Calanka dawladd-goboleedka Hirshabeelle

